

Inleiding door de auteur, Jef Bartelet

Dames en Heren,

Het boek 'Gevelstenen in Maastricht' waarvan hier een bijna monumentale toren is opgebouwd had er eigenlijk al zo'n kleine 20 jaar geleden moeten zijn. Het contact met Dhr. Van Drunen van boekhandel Veldeke was al gelegd maar alle mooie plannen konden de ijskast in toen De Historische Reeks met 'Gebeiteld en verguld' van Servé Minis op de proppen kwam. En twee boeken tegelijkertijd met allebei een poging om het gevelbestand van Maastricht te inventariseren zou een beetje te veel van het goede zijn geweest.

Achteraf ben ik er niet rouwig om. Niet alleen was er toen niet de technische en financiële mogelijkheid om alle stenen in kleur afgebeeld te krijgen, maar tevens is in de afgelopen 20 jaar nog het nodige in gevelstenenland gebeurd en veranderd zodat er ondanks hetzelfde onderwerp met een andere opzet en aangepaste inhoud nu zeker geen sprake is van twee van hetzelfde.

Walburg Pers vond de tijd rijp en zag wel ruimte voor een nieuwe uitgave en toen ik gevraagd werd heb ik dus ja gezegd, te meer daar ik de reputatie van de uitgever kende op het gebied van 'mooie uitgaven'.

Had voor me zelf al snel het idee dat het vooral een kijkboek moest worden met een praatje bij mooie plaatjes. De mensen van Walburg zijn er uitstekend in geslaagd dat prima uit de verf te laten komen.

Ik moet ze trouwens ook nog even bedanken voor het geduld en begrip dat ze voor mij opgebracht hebben want ik bemoeide me naast de inhoud ook ongevraagd met de vormgeving en dat zal af en toe wel even slikken zijn geweest.

Wat het boek betreft; de titel 'Gevelstenen in Maastricht' is natuurlijk veelzeggend maar wordt slechts ten dele gedekt door de inhoud. De historische stenen staan er zover ik weet allemaal in en met de uitvoerige inventarislijsten die ik er perse in wilde hebben was het bij de 160 ter beschikking staande pagina's al snel gevuld, zelfs nog een heel karwei van passen en meten. Met moeite bleven er welgeteld nog twee pagina's over voor de moderne gevelstenen. Voor de volgende keer zullen we maar zeggen en voor iemand anders?

De laatste tijd ben ik regelmatig gevraagd hoe ik ertoe ben gekomen gevelstenen te gaan sparen, zoals dat vaak geformuleerd werd (en soms ook nog op een toontje zo van: welke idioot begint nou met zo iets);

en: hoeveel gevelstenen zijn er in Maastricht?

en: wat is nou de mooiste?

Vragen die de laatste tijd al genoeg in de media zijn beantwoord,

Maar of ik ze nu allemaal heb?

Het antwoord op die laatste vraag is ja en nee. Van de historische stenen ben ik vrij zeker maar bij de moderne stenen die in de adressenlijst worden vermeld ontbreken er nog de nodige.

Er staan fouten en onvolkomenheden in het boek. Ongetwijfeld. Sinds de deadline van zo'n 3 maanden terug is er al het een en ander naar boven gekomen. Gelukkig maar, de kop is er dan van af en het bewijst maar eens dat het verhaal van de gevelstenen geen star iets is en nog voortdurend kan worden bijgesteld door wat men tegenwoordig heel modieus 'voortschrijdend inzicht' noemt.

Om enkele voorbeelden te noemen die rechtstreeks met de twee schitterende hier tentoongestelde uithangtekens te maken hebben.

In het hoofdstukje van het gevelbeeld In het Paradijs wordt beweerd dat het vernieuwde uithangteken in geëetst glas zou zijn uitgevoerd. Een conclusie die getrokken werd na het bekijken van een oude zwart-wit foto van het vroegere café In het Paradijs. Pas sinds kort is bekend dat het gaat om een zeer kleurrijke glas in lood uitvoering, die notabene ook bewaard is gebleven en nu nog te zien is in de etalage van een antiekwinkeltje aan de Maastrichter Heidenstraat. We zijn er helaas niet in geslaagd dit ook hier naar toe te halen, maar hopen binnenkort een foto op de VMG-site te kunnen laten zien.

In het boek wordt de Hubertussteen nog vermeld in het depot van het Bonnefantemuseum op de Ceramique. Ik ben er nooit echt in geslaagd precies helder te krijgen of en wat er nu precies daar nog te vinden zou moeten zijn en in welk binnen- of buitendepot. Nu is bekend dat de daar vermelde stenen in de opslagplaats van Centrum Verhuizingen liggen. Nou ja, niet alle stenen, want een deel blijkt spoorloos te zijn.

Behalve dat het boek 'mooi' is, heb ik er ook een achterliggende bedoeling mee: dat de lezer – en ik wens hem of haar daarbij veel kijk- en leesplezier – zich nog eens extra bewust mag worden van al die fraaie monumentjes die Maastricht nog te bieden heeft.

Oog hebben voor en een oogje blijven houden op onze gevelstenen. Dat biedt de beste garantie dat al dat moois bewaard blijft. Iets waar ook de nieuwe stichting Vrienden van Maastrichtse gevelstenen zich voor wil inzetten, maar daarvoor geef ik graag het woord aan de voorzitter van de VMG, Dhr. Servé Minis.

Ik dank u voor uw belangstelling enne ..... Kiek ins nao bove.